

Biyografi: Necip Fazıl Kimdir?

Necip Fazıl Kimdir?

Milletçe yüzyıllar boyu yaşadığımız büyük bir entelektüel fetretin ardından belki de en büyük sanat, fikir ve aksiyon adamımız olarak yetiştirdiğimiz Üstad Necip Fazıl Kısakürek, çeşitli sebeplerle yalnızca şairliğiyle öne çıkarılmış olsa da, bir nesli yoğurmuş ve mukaddesatçı kesimin münevverleri üzerinde büyük tesire sahip olmuş, gayet mühim, çok yönlü ve dikkate şayan bir dehadır. Bu kısa biyografide kendisi hakkında yeterli derecede bilgi verebilmemiz ve “Necip Fazıl kimdir?” sualini tam manasıyla cevaplandırabilmemiz elbette ki mümkün olmayacaktır. Fakat ümit ediyoruz ki, onun ne derece mühim bir şahıs olduğunu gösterebilmek adına anlatacaklarımız, deryada katre misali, zihinlerde onunla alakalı küçük bir portrenin oluşmasına vesile olacaktır. Biyografilerin sahip olduğu kemmiyet hududunu da göz önünde bulundurmamak mecburiyetinde olduğumuz bu yazıya başlamadan evvel, Üstad’ı biraz daha yakından tanıyabilmeniz için sizleri sitemizin diğer bölümlerini de mutlaka gözden geçirmeye davet ediyoruz.

Necip Fazıl (Ahmed Necib) Kısakürek, 26 Mayıs 1904’te, Çemberlitaş’taki bir konakta, [Mediha Hanım](#) ve [Abdülbaki Fazıl Bey](#)’in oğlu olarak dünyaya gelir. Dedesi; II. Abdülhamid Han’a bir cuma namazı çıkışı suikast girişiminde bulunan Ermeni asıllı Belçikalı terörist Charles Edward Jorris’i yargılayan ekibin başında yer alan, gençliğinde ileride damadı olacağı Halep valisi Salim paşa tarafından Maraş’ta keşfedilip İstanbul’a tahsil için getirilen Legion D’Honneur sahibi [Mehmed Hilmi Efendi](#)’dir.

Çocukluğu doğduğu konakta geçen Necip Fazıl, aile eğitimini

daha ziyade Mehmed Hilmi efendi'den alır. Henüz 5 yaşındayken günlük gazeteleri okuyup çevresindekilere anlatabilecek birikime sahip olan torununu "Akl-ı evvel" sıfatıyla çağırın Mehmed Hilmi Efendi, hem konağın diğer sakinlerine karşı bu torununu şımartmakta, hem de onu Fuzuli'nin divanıyla ve Hazret-i Ali'nin cenk hikayeleriyle beslemektedir. Çocukluğunda hayli [yaramaz](#) olan Necip Fazıl'ı zararsız görünen işlerle meşgul edebilmek için, 6-7 yaşlarından itibaren Alexandre Dumas ve Michael Zevaco gibi romancılarla tanıştıran büyük annesi [Zafer hanım](#) ise, şahsiyetiyle olmasa da, bu hareketiyle Necip Fazıl'ın ruhi gelişiminde mühim bir pay sahibi olmuş; onun geniş muhayyilesini cezbeden bu romanlarla, arzuladığı manada sükunet bulmasını bir ölçüde sağlayabilmiştir. Fakat bu romanların da tesiriyle Necip Fazıl; ilaçları birbirine karıştırarak kimsenin bulamadığı bir karışımı elde etmeye çalışan, mahzenlerde gizli katilleri arayan, şovalyelerle kendisi arasında bir benzerlik kuran, çevresine karşı içten içe korkular besleyen bir çocuk haline gelir ve bu özellikleriyle etrafındakilerden kolayca ayrılabilmesini sağlayan bir ruh haline sahip olur. Evvela kızkardeşi [Selma](#)'nın, 12 yaşındayken de konaktaki hamisi Hilmi Efendi'nin vefatlerine şahit olması da onun kişiliğini derinden etkileyen iki sarsıcı hadisedir. Ölüm fikri, zaten metafizik ürpertilere müsait olan Necip Fazıl'ın ruhunu bu dönemlerde olanca şiddetiyle kaplamaya başlar.

Necip Fazıl'ın tahsil hayatı kesintilerle doludur. Bu kesintilerin bir kısmı mesken değişimlerinden kaynaklanmış olsa da, diğer değişimlerin onun kaynayan, sınırlanmaktan hoşlanmayan ruh halini aksettirdiğini belirtmek gerekir. Necip Fazıl; Gedikpaşa Fransız ve Kumkapı Amerikan Kolejlerinden başlamak üzere, Emin Efendi Mahalle mektebi, Büyük Reşit Paşa Numûne mektebi, Rehber-i İttihad-ı Osmanî Mektebi, Gebzedeki Aydınlı köyü ilk mektebi ve Heybeliada Numûne mekteplerinde okur. 1916'da girdiği Mekteb-i Fünûn-u Bahriye-i Şahane'de Yahya Kemal, Aksekili Ahmed Hamdi ve Hamdullah Suphi gibi [hocalardan](#) ders alır ve tasavvufla ilk teması da bu okuldaki

edebiyat hocası İbrahim Aşki (Tanık) Bey'in kendisine verdiği Semerât-ül Fuad (Gönül Verimleri) ve Divan-ı Nakşî eserleri vasıtasıyla gerçekleşir. Bu eserler o dönem için kendisini etkilemiş olsa da bu çağlayan dimağı tek başlarına tam tesiri altına alamamıştır. Yalnız, Necip Fazıl'ın gerek ilk şiirlerinde göze çarpan yüzeysel tasavvuf bilgisi, gerekse de 1934 yılında gerçekleşecek olan büyük değişim, bu günlere ve İbrahim Aşki Bey'e az-çok birşeyler borçlu olmalıdır. Ayrıca bu dönemde, "Şair" lakabıyla tanınmaya başlayan Necip Fazıl, Aksekili Ahmed Hamdi, İbrahim Aşki ve Yahya Kemal gibi hocalarından takdir ve teşvik toplamaktadır. Bu esnada, mektepte, Nihal isimli el yazması bir dergi çıkarmaya da başlar.

Necip Fazıl, hazırlık sınıflarından sonra 3 yıl daha okuduğu Bahriye Mektebi'ne bir sene daha eklenince okulu bırakmaya karar verir ve ilk 3 seneyi bitirdiğini gösteren diplomasıyla Darülfünûn Edebiyat Medresesi Felsefe Şubesi'ne girer. Bu esnada, ilk şiirlerini 13-14 yaşlarındaiken Yeni Mecmua'da yayınlatarak edebiyat dünyasında sesini duyurur; Ahmet Haşim'in "Çocuk, bu sesi nereden buldun sen?" hitabına henüz 18 yaşında muhattap olur. Takip eden yıllarda her biri edebiyat çevrelerinden büyük takdirler toplayan ilk dönem şiirlerini yazmaya devam eden Necip Fazıl, 1924'te açılan bir sınavı kazanarak 4 arkadaşıyla beraber Paris Sorbonne üniversitesine devlet bursuyla gönderilir. Burada Henry Bergson'un derslerine girme fırsatı da bulan Necip Fazıl, 20. Yüzyıl tefekkürünün bu mühim kilometre taşını etkileyecek ve ona Sorbonne'dan emekli olduğu gün yöneltilen "Yerinize bırakabileceğiniz herhangi bir talebeniz var mı?" sualine, "Yeni nesilden pek umutlu değilim. Bir Türk vardı, o da derbederin biri çıktı" dedirtecektir. Zira bu yıllar, Necip Fazıl'ın bohem hayatına adım attığı dönemlerdir ve özellikle de kumar, bu yıllarda onun gafleti bulmaya çalıştığı; nefesine acı çektirme arzusuyla, kazanma umut ve isteği olmadan içine düştüğü bir hastalık olarak karşısına çıkar. Bu hayatın neticesinde Necip Fazıl okulu bırakmak durumunda kalır ve

1925'te Türkiye'ye geri döner.

Aynı yıl içerisinde yayınladığı Örümcek Ağı, kendisinin ilk şiir kitabı olur ve büyük bir takdirle karşılaşır. 1928'de bu eseri Kaldırımlar adlı ikinci şiir kitabı takip eder. Toplamda 128 sayfaya ulaşan bu iki eser hakkında yazılanlar, eserlerin sayfa sayısını katlayacak kadar çok olur. Özellikle Kaldırımlar şiiri, çoğunlukla da şiirin aslında bir fikir çilekeşinin iç tasvirini yaptığı gerçeği görülemeyerek heyecanla övülür. Hakkında kullanılan "Bir mısraı bir millete şeref vermeye yeter (Yaşar Nabi)", "Şimdiye kadar gelen şairlerin en büyüğü (N. Ataç)" gibi ifadeler de bu dönemde yoğunlaşır. Fakat Necip Fazıl'ı övme yarışına giren bu insanların neredeyse hepsi, Necip Fazıl kendisini Üstad kılan yola girdiğinde bir anda ona cephe alarak çap ve samimiyetlerini ortaya koyacaktır. Necip Fazıl bu yıllarda Bohem hayatını sürdürmekte, aynı zamanda bankacılık ve gazete muharrirliği gibi işlerle de haşır-neşir olmaya devam etmektedir.

1931-1933 yılları arasında askerliğini yapan Necip Fazıl, 1932 yılında eski ve yeni şiirlerinin bir karışımını barındıran Ben ve Ötesi adlı eserini bastırır. Bu kitabın özellikle son şiirlerinden, Necip Fazıl'ın bu dönemde metafizik sancılar çekmekte olduğunu ve uçlar arasında müthiş bir dalgalanma yaşadığını anlamak mümkündür. 1934 yılına gelindiğinde buhranları artar ve çektiği fikir ıstıraplarıyla boğuşmaktan kaçmak için bohemliğin kucağına atılır. Fakat bu tercihin de kendisini düşünce sancularından kurtarmadığını, herşeyin daha da kötüye gitmeye başladığını anladığı bir sırada, bindiği bir vapurda karşısına oturan ve kendisine Abdülhakim Arvasi Hazretleri'ni adres gösteren, Hızır edalı bir insanla rastlaşır ve Abidin Dino'yla beraber daha sonra "kurtarıcım" diyeceği Abdülhakim Arvasi Hazretleri'ni ziyarete gider. Bu hadise, onun hayatındaki en önemli dönüm noktasıdır. Bu ana kadar çevresinde neredeyse mitleştirilen Necip Fazıl, arayış buhranlarından büyük ölçüde kurtulacak ve keskin kalemle bir

davaya adayarak inandığı davanın en büyük savunucusu, edebi ve fikri temsilcisi haline gelecektir. Necip Fazıl'ı o zamana kadar ulaşılması imkansız bir zirve olarak gören dönemin aydınları, kendisinin İslamî gaye doğrultusunda fikir ve sanatını kullanmaya başlamasının ardından gösterdikleri yakın alakayı düşmanlığa dönüştürür ve onunla fikirde mücadele etmeyi denemektense, gericilik gibi basit ithamlarla meseleyi çözmeye çalışır. fakat bu tavırlarında yeterince başarılı olamayarak Üstad'ın çevresine olanca parlaklığıyla yaydığı ışığı engellemeye güç yetiremedikleri de bir hakikattir. 1934 yılına kadar gireceği yolu arayan Necip Fazıl, bundan sonraki buhranlarını yol aramaktan ziyade, inandığı davasıyla ilgili olarak yaşamaya başlar ve içtimai mücadelesinin yankı bulabilmesi için pek çok çileye katlanır. 1934, Necip Fazıl'ın ikinci doğum yılıdır.

Necip Fazıl, Abdülhakim Arvasi Hazretleri ile tanışmasının ardından kısa bir süre için bohem hayatına döner, fakat Efendisinin yanında bulunduğu anlarda yakaladığı ruh sükunetine daha fazla karşı koyamaz ve arayışını "büyük kapı"da sonlandırır. Artık önünde, dehasını İslam davasına vakfedeceği ve bu uğurda çetin mücadelelere girişeceği, hapslere gireceği, çileler çekeceği bir yol açılmıştır.

1935 yılında Muhsin Ertuğrul'un tavsiyesiyle ilk piyesi olan [Tohum](#)'u kaleme alır. Muhsin Ertuğrul'un da rol aldığı bu piyes sanat çevrelerinden büyük ilgi gördüğü halde, eserdeki olaylar, yoğunlaştırılmış fikrin gölgesinde kaldığı için halkın ilgisi toplanamaz. [Tohum](#)'dan edindiği bu tecrübeyi çok iyi bir şekilde etüd eden Necip Fazıl, 1937 yılında kendisinin Türk Shakespeare'i olarak anılmasının yolunu açan, [Bir Adam Yaratmak](#) adlı, Türk tiyatrosunun zirvesini tutan eserini yayınlar. Eser o kadar büyük bir tesire sahip olur ki, tiyatronun gösterildiği salonlarda eserden etkilenip bayılanlar olur; yer bulamayanlar seans beklemek durumunda kalır. Hem olay örgüsü, hem de diyalogların içerisinden sızan derin fikir bu eseri bir şaheser haline getirir. Kendi

yaşadığı fikir buhranlarını muhteşem bir üslupla, olanca çarpıcılığıyla seyirciye aktarmayı başarabilen Necip Fazıl'ın bu oyunu Muhsin Ertuğrul tarafından büyük bir zevkle sergilenir. Öyle ki Muhsin Ertuğrul, 39 derece ateşli olduğu zamanlarda dahi bu oyunu oynamaktan çekinmez. Oyunun oynanmakta olduğu dönemlerde [Mihailov ismindeki bir Rus ateşesi](#), Necip Fazıl'a şöyle demiştir: "Bize senin gibi adamlar lazım. Komünist olacağını bilsek sana Moskova'nın yarısını verirdik, fakat olmayacağını biliyoruz."

Necip Fazıl, 1936 yılında dönemin sosyalist olmayan edebiyatçıları topladığı Ağaç isimli bir edebiyat dergisi çıkarır. 17 sayı çıkan bu dergiyle alakalı bir hususta kendisine mektup gönderen Sait Faik'in öyle bir sözü vardır ki, dönem aydınının ne söylediğinden haberdar olmadığını ve Necip Fazıl'a gösterdiği saygıda ne derecede ölçsüzleştiğini gözler önüne sermeye kafidir: "[Sen bir peygambersin!](#)" Necip Fazıl, bu sözü her hatırlayışında korkunç bir üzüntü duyacaktır.

[Bir Adam Yaratmak](#) piyesinin yayınlanışını, Necip Fazıl'ın şiirleri arasında en değerlisi olarak kabul ettiği ve tüm şiirlerini derlediği [kitaba](#) ismini veren Senfonya (sonradan [Çile](#)) adlı şiirin yayınlanışı takip eder. Aynı doğrultuda kaleme alınan bu iki eser, Necip Fazıl'ın hafakanlarının çıktığı zirveyi ve sonunda karar kıldığı noktaları göstermesi yönünden, bir bütünün iki ayrı kolu gibi değerlendirilebilecek keyfiyettedir. Bu arada, 1938 yılında Ulus gazetesi tarafından Mehmet Akif'in şiirindeki İslami noktalara karşı uyanan bir hazımsızlığın neticesi olarak, bir "milli marş yarışması" açılır. Yarışma, marşı sadece Necip Fazıl'ın yazması kaydıyla iptal edilir. Necip Fazıl'ın yazdığı [Büyük Doğu Marşı](#) devlet başkanının vefati üzerine kendisine sunulamaz ve bu tecrübe nihayet bulurken, şiirin adını taşıyan Büyük Doğu ifadesi gelecek yıllarda evvela Necip Fazıl'ın kuracağı derginin, daha sonra da muazzam ve muntazam bir dünya görüşünün adını ilk defa duyurması yönüyle büyük bir ehemmiyet ifade edecektir.

1939 yılında, Son Telgraf gazetesindeki Çerçeve başlıklı köşe yazılarında İkinci Dünya Savaşı'nın çıkmakta olduğunu, Rus-Alman anlaşması gibi tüm aleyhteki hadiselerle rağmen inançla savunur ve 1939 yılında patlak veren savaş kendisini haklı çıkarır. Bu dönemde "Ne derse çıkıyor" denilen bir kişi haline gelir. Üstad'ın ileri görüşlülüğünü remzlendiren pek çok hadiseden yalnızca birisi olan bu hadise, dönemin matbuatında hayli yankı uyandırır. Necip Fazıl'ın bu yönü, 29 Mayıs 1959 tarihinde kaleme alacağı [Kement](#) başlığını taşıyan ve "Kurtarın milleti ve kendinizi CHP kemendinden! 1959 ve 1960 son vâde!" paragrafıyla başlayan bir yazısında da olanca dehşetiyle ortaya çıkacaktır ki, bu yazının kaleme alınışından 363 gün sonra gerçekleşen ihtilal kendisini bir kez daha haklı çıkaracaktır.

1941 yılında [efendisinin de teşviğiyle](#) Fatma Neslihan hanımla evlenen Necip Fazıl, bu evlilikten 6 çocuğa sahip olur: Mehmet (1943), Ömer (1944-2005), Ayşe (1948), Osman (1950), Zeynep (1953-2002) ve henüz 41 günlükken hayatını kaybeden [Ali](#) (1956).

17 Eylül 1943 tarihinden itibaren Büyük Doğu dergisini çıkarmaya başlar. Bu dergi, onun ömrünün sonuna kadar inmeyeceği fikir zirvesini barındıran yüce bir dağ olur ve etrafına tohumlar saçan, baskılara fikir gövdesini siper eden nice ağaç bu okulda yetişir. Büyük Doğu, koskoca bir İslam davasının ismi haline gelir. Büyük Doğu'lar; 243 günlük gazete ve 328 dergi olmak üzere 571 sayı, 16 devir ve 35 yıl boyunca o kadar büyük bir tesire sebep olur ve o kadar mühim bir fonksiyonu yerine getirir ki, her çıkışında infial oluşturur. İslami kesimin bilinçlenmesinde ve düşünebilen, yüzyıllardan beri süregelen durgunluğu ve gevşemeyi sorgulamaya başlayan, ufku genişleyen bir gençliğin büyük doğumunda n büyük müyesser bu dergi olur. Allah demenin Başvekil Şükrü Saraçoğlu imzalı bir emirle yasak edildiği dönemlerde İslam davasının münadii olan Büyük Doğu, ismiyle altında dasıtani bir tefekkür ve mücadele binası yükselen bir çatı haline gelir ve yüzyıllardır

ilk defa böyle bir fikir kıpırdanışıyla yüz yüze gelen Anadolu halkının fikir bayrağı olarak nice istidadın piştiği bir okula dönüşür. Bu binanın yükselmesi de elbette ki kolay olmayacak, Büyük Doğu müteahhidi bu dergi çatısı altında girişeceği mücadelelerin neticesi olarak toplamda yaklaşık 3 yıl 8 ay hapis yatacaktır. Osman Bölükbaşı'nın 1954 seçimlerinden önce Demokrat Parti'nin "Gerici" bir dergiyi himaye ettiği iddiasıyla seçim propagandası yapması; 1960 ihtilalinden hemen sonra, zaten çıkmamakta olmasına rağmen Büyük Doğu'nun askerî idarece kapatıldığının ilan edilmesi ve Yassıada savcısı Egesel'in her fırsatta bu dergi etrafında giriştiği mücadeleden dolayı Necip Fazıl'dan, "Said Nursi'den bile tehlikeli olan adam" sıfatıyla bahsetmesi, Necip Fazıl'ın büyük Doğu çatısı altında giriştiği mücadelenin büyük tesirini ve bir kısım çevrede oluşturduğu hazımsızlığı gözler önüne seren 3 basit örnek olarak zikredilebilir.

Büyük Doğu'yu çıkarmaya başladıktan sonra kendisini yalnızca matbuattaki mücadelesine ve sanatına veren Necip Fazıl, bu zamana kadar Osmanlı Ziraat, Türkiye İş ve Hollanda bankalarındaki, Milli Oto adlı şirketteki (ticari servis şefi olarak) ve Ankara Ticaret Lisesi, Devlet Konservatuvarı, DTCF, İstanbul Güzel Sanatlar Akademisi, Saint Joseph Lisesi, Robert Kolej gibi okullardaki çalışmalarına son verir. İlk dönem Büyük Doğu'ları, ["Allah'a itaat etmeyene itaat edilmez"](#) hadisinin yayınlanmasını mütakiben, bakanlar kurulu tarafından 1944 mayısında "rejime itaatsizliği teşvik" şeklinde ifade edilen, itiraf gibi bir gerekçeyle kapatılır. Ardından 19.5 ay süreyle yapmış olduğu askerliğini tamamlamak üzere Eğridir'e gönderilir. Dönüşünün ardından, Büyük Doğu'ları yeniden çıkarmaya başlar ve dönemin tek parti hükümetine karşı en sert ve tesir sahibi muhalefeti ortaya koyar. Büyük Doğu, bu devirde de bir çok takibata uğrar ve "Başımızda kulak istiyoruz!" yazılı bir kapağının, İnönü'nün meşhur kulaklarına gönderme niteliği taşıdığı gerekçesiyle dergi tekrar kapatılır. Bu sırada Necip Fazıl, başbakan Recep Peker tarafından çağrılır ve muhalefetinin dozajını düşürmesi

karşılığında, o dönem için oldukça büyük bir meblağ olan yüz bin lira nakit halinde, [rüşvet](#) olarak kendisine teklif edilir. Necip Fazıl bu teklifi reddedecek ve önünde hapishanenin yolu açılacaktır. Tekrar çıkarmaya başladığı Büyük Doğu'larda, Rıza Tevfik Bölükbaşı tarafından kaleme alınan Sultan Abdülhamid Han'ın Ruhaniyetinden İstimdad adlı şiiri yayınlayışından dolayı Türklüğe Hakaret suçlamasıyla, askerliği döneminde siyasi yazı yazdığı için 1 gün hapiste kalması müstesna, ilk defa hapse girer.

Davadan beraat ederek tahliye edilen Necip Fazıl, 1947 yılında, [Sabır Taşı](#) adlı piyesiyle CHP Sanat Mükâfâtı'nı almaya hak kazanır; fakat Parti Genel İdare Kurulu, yarışma neticelendikten sonra yarışmaya katılacak olan piyeslerin kaleme alınma tarihini ileriye alarak Sabır Taşı'nı dışarıda bırakacak, bu [mızıkçılıkla](#) Necip Fazıl'ın ödülü gasp edilecektir. Aynı yıl Borazan adlı 3 sayılı bir mizah dergisi çıkarır. İzleyen yıllar ise büyük bir fikir mücadelesiyle, işleyen bir sanatkarlıkla, hukuk cinayetleriyle, hapislerle örülüdür.

1949 yılında fikrî ve siyasi bir teşekkül olan [Büyük Doğu Cemiyeti](#)'ni kurar ve cemiyetin, yalnızca Necip Fazıl'ın şahsından ve samimi mücadelesinden kaynaklanan tesirinin önüne geçebilmek için önce CHP, sonra da DP döneminde çeşitli bahanelerle, komplolarla, bakanlık emriyle temyiz edilen beratlarla hapsedilir. 1952 yılındaki tahliyesinin ardından, istismarlara açık bir hal aldığını fark ettiği Büyük Doğu Cemiyeti'ni fesheder.

1952'de, Hüseyin Üzmez tarafından gerçekleştirilen Malatya suikastiyle hiçbir bağı olmadığı halde, suikaste uğrayan Ahmet Emin Yalman hakkında yazdıkları bahane gösterilerek 1 yıl boyunca, 6-7 metre karelik bir hücrede, Osman Zeki Yüksel (Serdengeçti) ve çirkin tavırlarıyla kendisine en büyük işkence olan Cevat Rıfat Atilhan ile beraber kalır ve bir yılın akabinde, suçsuzluğuna hükmedilerek Malatya cezaevinden tahliye edilir. Bu dava süresince yaptığı savunmalar dillere

destan olur. Hüseyin Üzmez'in Büyük Doğu okuru olduğunun "suç delili" olarak kendisine söylenmesi üzerine, Amerikan radyolarında da bahsedilen o meşhur cevabını verir: "Kıskançlık krizleri geçiren bir adamın cebinde bu temayı işleyen Othello bulursa, Shakespeare'i mezarından kaldırıp asacak mısınız?"

Takip eden yıllarda, Necip Fazıl, günlük gazete ve dergi olarak çıkardığı Büyük Doğu ile mücadelesini sürdürür ve takibatlara, mahkumiyetlere, baskılara uğramaya devam eder. DP iktidarını, bir dost kimliğiyle, iyiye yönlendirebilmek için sürekli sert bir şekilde tenkit eder. 0 güne kadar gelen başbakanlar arasında, Refik Saydam'dan sonra şahsi bir kıymet taşıdığına inandığı Adnan Menderes'in temizliğine güvenmekte, fakat onu çevreleyen ve içinden doğduğu CHP zihniyetinin izlerini taşımaya devam eden kimselere karşı yine en tesirli muhalefeti yükseltmektedir. Üstad, en çok hapsini, başvekilinden ayrı olarak tenkit ettiği DP döneminde yatacaktır. Onun tenkitlerindeki tüm amacı, DP'nin, CHP zihniyetinden kurtulamayan kadroların tesirine girmesini ve halktaki CHP nefretinden doğan zaferini taçlandıramadan bu fırsatını kaybetmesini engellemektir ve tenkitlerinin temelinde de haklı çıkacağı bu endişe yatar. Daha önce de bahsettiğimiz Kement başlıklı yazıyı kaleme aldığı zamanlarda, bir kısmı mahkumiyetle neticelense dahi yüzlerce yıl mahkumiyetine sebep olacak davalarla yüzleşmek durumundadır.

CHP'nin ve ona şeklen rakip olan DP'nin bastırmaya çalıştığı Necip Fazıl'a, tam da mahkumiyetlerinin onaylanmaya başladığı bir hengamede gerçekleşen 27 Mayıs darbesinin güdücüleri de tahammül gösteremeyecek ve o sırada çıkmayan Büyük Doğu dergisinin kapatıldığı radyoda anons edilecek, fikir çilekeşi Necip Fazıl 4.5 ay boyunca Balmumcu garnizonunda tutulduktan ve burada "Sen misin onları yazan şerefsiz?" cümlesiyle kendisine hakaret eden yüzbaşı sıfatlı biri tarafından [dövüldükten](#) sonra çıkarılan umumi aftan müstesna tutularak hapishaneye gönderilecektir. Fakat doğan mukaddesatçı neslin

ilekeş yoğurucusu, hapis hayatı boyunca da, tıpkı dışarıdaki çabalarında da olduğu gibi yüreeği geniş insanlarca yalnız bırakılmaz. Mesela, yakın arkadaşı [Hilmi Oflaz](#) hapishanenin karşısında işporta tezgahını kurar ve kendi tabiriyle, bulutların çekilmesini ve parmaklıkların arasından güneşin doğmasını bekler. “Üstü başı dökülen, amele kılıklı bir ihtiyar” da başka bir hapsinde görüşme günü karşılaşacağı Necip Fazıl’a “Oęlum, içeride bir Necip Fazıl varmış!... Şu [karpuzu](#) ona hediye getirdim; Allah rızası için götürüp verir misin?” diyecek ve hassas ruhlu bu gönül adamını ağlatacaktır. Özellikle maddi durumu yeterli olmayan insanlar ceplerindeki son kuruşlarıyla aldıkları ufak tefek yiyecek ve kıyafetler vasıtasıyla, yürekleriyle hapishanedeki Necip Fazıl’ın yanında olduklarını hissettireceklerdir.

1961’in Aralık ayında tahliye olan Üstad, bu tarihten sonra da günlük makalelerine, şiirlerine, piyeslerine, Büyük Doğu Dergisine, kitaplarına, mücadelesine kaldığı yerden devam eder. 1963 yılından itibaren ise, onun için Anadolu’yu şehir şehir kucaklayan bir konferans çığırını açılır. Maddi yeterlilikten uzak salonlarda, onlarca ilde, kendisini dinleyen yüz binlerce kişiye seslenir ve her biri birbirinden farklı alanlardaki onlarca konferansını verir. Konferansta anlatılanların derinliğini kavrayamayanlar dahi büyük bir şevk ile Necip Fazıl’ın konferanslarını dinlemeye koşar, salonlar iğne atılsa yere düşmeyecek raddede dolar. Öte yandan takibatlar, davalar bu dönemde de olanca hızıyla devam etmektedir. Sultan Vahdeddin hakkında kaleme aldığı [eser](#) sebebiyle uğradığı takibat da bunlardan birisidir. İlerleyen yıllarda, eserin ikinci baskısı sebebiyle mahkum edilecek ve ölüm döşeeğindeyken Kenan Evren tarafından özellikle affedilmeyerek onanan bu 1.5 yıllık hapis cezası, belki de Allah’ın 79 yaşında onu bir kez daha hapishaneye göndermeye razı olmayışından uygulanamayacak, Necip Fazıl vefat edecektir. Malesef Vahdeddin hakkında kaleme alınan ve resmî tarihin tek taraflı hakikat tahrifçiliğine, hem de alçak perdeden cevap veren bu eser bugün de basılabilmiş değildir

1973 yılına kadar zaman zaman açılıp kapanan dergisiyle, kaleme aldığı [Reis Bey](#), [Ahşap Konak](#) ve Kanlı Sarık gibi piyeslerle, derlemeye başladığı [Çöle İnen Nur](#), [Ulu Hakan II. Abdülhamid Han](#), [Benim Gözümde Menderes](#) gibi eserlerin meşguliyetiyle yaşayan Necip Fazıl, bu yıl içerisinde Hacca gider ve hatıralarını [kitaplaştırır](#). Fas sarayına yakın kişilerce kendisine yöneltilen, bundan böyle ömrünün kalan kısmını tüm aile efradıyla, tüm maddi imkanlar sağlanmış halde Fas'ta geçirmesini öneren teklifi geri çevirir. Aynı yıl içinde kurulan Büyük Doğu Yayınları kanalı ile de, o ana kadar yayınlanan tüm eserlerinin ve bundan sonra yayınlanacak olan kitaplarının baskısıyla ilgilenmeye başlar. Yayınevinin kuruluşundan bir yıl sonra ise, kabul ettiği tüm şiirlerini derlediği [Çile](#) adlı şaheserini oluşturur.

1976-1980 arasında [Rapor](#)ları, 1978'de ise 16. ve son devir Büyük Doğu'larını çıkarır. 1980 yılında Türk Edebiyatı Vakfı kendisine "Sultan'uş-şuara (şairler sultanı)" ünvanını, Kültür bakanlığı ise Büyük Kültür Armağanı'nı verir. 1982'de ise Yazarlar Birliği tarafından, [Batı Tefekkürü ve İslam Tasavvufu](#) adlı eseri sebebiyle yılın fikir adamı ilan edilir. Bu tarihlerden sonra, Ömrünün sonuna kadar Erenköy'deki odasında kalmayı yeğler ve [İman ve İslam Atlası](#) ile Kafa Kağıdı başta olmak üzere, ilerlemiş yaşına rağmen beyninin ne kadar muntazam işlediğini gözler önüne seren eserlerini yazmaya devam eder, daha önceden yayınlanmış olan konferanslarının derlenmesiyle ve diğer eserlerinin tertibiyle ilgilenir. Kenan Evren tarafından affedilmeyen hapis cezasının tehdidiyle günler birbirini kovalarken, takvimler 25 Mayıs 1983'e ulaştığında...

Uzun yıllar boyu kendisini rahat bırakmayan şeker hastalığı sebebiyle arkasında kocaman bir gençlik ve kütüphanelik çapta eserler bırakarak, yarın bıraktığı son sigarasının ardından dudaklarındaki tebessümün eşliğinde söylediği "Demek böyle ölünmüş!" cümlesinin refakatinde, varlığını tarihe kazımış bir kahraman olarak, [Serdengeçti'nin diyeceği gibi](#),

doldurulacak bir boşluk dahi bırakmadan, son demlerinde kuvvetle muhtemeldir ki velilik mertebesine erdiği bu hayatı terk ederek hakkın rahmetine kavuşur. Yüzyıllar boyu süregelen entellektüel fetrete dur diyebilen ve uyuyan bir devi ayağa kaldıran Necip Fazıl'ın naaşı, vefaatinden bir gün sonra Eyüp Sultan kabristanına, Fevzi Çakmak'ın yakınına defnedilir. Ondan bugüne kalanlar, yüzyıllarca süren uykusundan uyanarak kıpırdanmaya başlayan bir gençlik, hala yeterince tanınmayan ve anlaşılmayan yüze yakın yetkin eser, İslam dairesindeki tezatsız bir fikir sistemi ile binlerce makaleden ibarettir.

Müslüman kimliğine sahip bir insan olarak fikrin, sanatın, aksiyonun ve dehanın zirvesine çıkma hedefinde kaydettiği muvaffakiyet; yetişmekte olan nesillere yol göstererek kendisini "Üstad" kılmıştır. O; İslamiyeti aşk ve vecd ile hakkını vererek yaşamının, dünya için ellerimizden kaçırdığımız avantajı, ahiret için ise huzurlu bir sonsuzluğu bize armağan edeceği hakikatine insanların zihinlerini açmış bir ideal kahramanıdır. Üstad, kırk yılı bulan mücadelesi ile, İçerisinde yaşadığı cemiyetle beraber kendisini muhasebeye çeken, varoluş gayesini sorgulayan, kalabalıklarda erimeyen bir nesil için hayatını tüketen samimi bir tefekkür çilekeşi olmuştur. O belki de en çok, insanların dimağını ulvi tefekküre açtığı için Üstad'dır.

Onu daha iyi anlayabilmek için, kendi eserlerine ve kendi yazdıklarına müracaat etmekten daha iyi bir yöntem olmayacağı kanaatindeyiz. Zira [Bir Adam Yaratmak](#), [Batı Tefekkürü ve İslam Tasavvufu](#), [İdeolocya Örgüsü](#), [O ve Ben](#), [Çöle İnen Nur](#), [Ulu Hakan II. Abdülhamid Han](#), [Mü'min-Kâfir](#) gibi bu topraklarda yaşayan herkesin kesinlikle okuması gereken şaheserlerin yanında, her biri alanında çok büyük bir değer taşıyan yüze yakın eser bırakmış olan Necip Fazıl'ın birikiminden ve ömrünü vakfettiği mücadelesinden nasiplenebilmek borcunu başka türlü yerine getirmek mümkün olamaz. Sitemizin diğer bölümlerinden gerek onun hakkında yazılan yüzlerce inceleme metnine, gerek kendisinin kaleme aldığı çok sayıda makaleye, gerekse de her

biri Büyük Doğu yolunun kılavuzu olan yüze yakın telif eseri hakkında muhtelif bölümlerde sağlanan metinlere ulaşabilirsiniz. Onu gerçekten anlamak isteyen bir kişi, onu ve hakkında yazılanları incelemeli; her yönüyle eksiksiz bir vücudu belirten özelliklerinin yalnızca kuvvetli bir yanını remzlendiren şiirleriyle sınırlanmamalıdır.

Bu yazımızda,  stad'ın hayatı hakkında kaba çizgilerden oluşan biyografik bilgiler verdik. Umarız ki bu kaba çizgiler, mutlaka incelenmesi gereken derinliklere inmeyi yeterince teşvik edebilir.

Hazırlayan: Ahmet YILDIRIM (NFK-Fan)

* Bu yazı, www.n-f-k.com sitesi kaynak gösterilmeden alıntılanamaz.